

[Thorkil Kristensen.]

tiets program, som danner udgangspunktet for hele agitationen om denne sag, står der jo meget større beløb.

Jeg gør opmærksom på, at det øjeblik, da vi står og skal tage stilling til dette problem, er et tidspunkt, på hvilket vi befinder os i en befolkningsudvikling, som netop udfra dette synspunkt må kalde på betydelige betæneligheder. Vi ved alle, at antallet af gamle er stærkt stigende i disse år; der er forøvrigt også mange i de helt unge aldersklasser, hvorimod der er forholdsvis færre i de midterste aldersklasser, dem fra 25 til 65 år, de aldersklasser, der har byrderne som forældre, byrder af børnenes opdragelse, de aldersklasser, der foretager hovedparten af den produktive indsats og hovedparten af opsparingen her i landet. Ifølge statistisk departements vurdering, der fornylig er offentliggjort, kan man antage, at i de næste 10 år, fra nu indtil 1965, vil disse midterste, fuldt aktive årgange stige med ca. 3 pct., medens antallet af de gamle over 65 år vil stige med ikke mindre end 21 pct. Det skal man jo have for øje, før man tager beslutning om noget så vidtrækkende som dette at lægge ansvaret for de gamles forsørgelse principielt over på staten.

Der er derfor meget god grund til at gå nærmere ind på, hvad der vil være virkningerne af en sådan beslutning, hvis den skulle blive truffet. Jeg vil gerne her gå ind på tre sider af disse virkninger. Den første er den rent statsfinansielle. Hvis man vedtager regeringens forslag, vil i løbet af en 5—6 år loven medføre en forøgelse af statsbudgettet på ca. 250 mill. kr. efter de foreliggende beregninger. Med så meget skal statens udgifter forøges, og med så meget skal derfor også statens indtægter forøges, helst med tillæg af en overdækning, fordi forbrugsvirkningen på udgiftssiden jo er betydelig stærkere end på indtægtssiden — det kommer jeg til.

Om disse 250 mill. kr., eller hvor meget det nu bliver, gælder altså, at det er en overflytning. Man tager penge fra visse kredse i befolkningen, og man giver dem til andre. Det er en overflytning i to henseender: det er en overflytning mellem indtægtsklasser, og det er en overflytning mellem aldersklasser.

Man må jo, selvom der er tale om en fast procent af de skattepligtige indtægter — dog minus et vist fradrag — erkende, at en forholdsvis stor del af dette såkaldte pensionsbidrag vil blive betalt af de højere indkomstklasser. Omvendt vil, ikke mindst fordi det er selve aldersrentens forhøjelse, der tager de fleste af pengene, en forholdsvis stor del af disse penge blive afgivet til de små indtægtsklasser. Da vi allesammen ved, at opsparing hovedsagelig finder sted af de større indtægter, medens de små indtægter, sådan som det også er naturligt, i hovedsagen bruges fuldtud, vil det sige, at her finder en vis overflytning sted fra opsparing til forbrug. Vi ved allesammen, at det er det modsatte, vi trænger til.

Man kan også se denne indtægtsoverflytning fra et andet synspunkt. Det er en overflytning mellem aldersklasser. Det er en overflytning mellem de yngre og de mellemste aldersklasser på den ene side og de ældre på den anden. Det er allerede blevet fremhævet, at for de fleste af de yngre vil det gælde, at denne lov vil pålægge dem byrder, som er betydelig større end værdien af den folkepension, de selv kan vente at få. Det er jo ganske naturligt, fordi den folkepension, man allerede nu fra om knap to år vil til at udbetale til alle de gamle, i hovedsagen skal bæres af de yngre, af de aktive aldersklasser. Og så i den henseende må man vente at det betyder en overflytning fra opsparing til forbrug for en del af beløbets vedkommende. Ingen kan sige, hvor stor en del.

Det er derfor, man med rette er kommet ind på at tale om, at hvis man vil opkræve et bidrag, der dækker udgifterne til folkepensionen, så må der en overdækning til. 250 mill. kr.s udgifter går næsten fuldtud ind i forbruget, og derfor må der mere end 250 mill. kr. i skatteopkrævning til, for at det kan gå lige op. Men på dette punkt efterlader lovforslaget en stor uklarhed. Pensionsbidraget er kun fastsat for de to første år. Vi ved ikke noget om, hvordan det vil blive fastsat i de kommende år. Dertil kommer en anden ting, som enhver realistisk vurdering af dansk politik må få os til at tænke på, nemlig dette, at når man skal til at fastsætte pensionsbidraget i de kommende år, vil alle mulige politiske overvejelser komme til at spille ind. Man vil komme til